

**UCHWAŁA NR XLVI/516/2018
RADY MIEJSKIEJ W ŁASKU**

z dnia 6 czerwca 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Łask na lata 2018 –2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, 1000) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Łask na lata 2018 – 2022, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łasku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Łasku

Robert Bartosik

Załącznik do uchwały Nr XLVI/516/2018
Rady Miejskiej w Łasku
z dnia 6 czerwca 2018 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W GMINIE ŁASK NA LATA 2018 –2022

I. Wstęp

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym jego osobowość, poglądy i system wartości. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Dom rodzinny powinien być zatem miejscem, do którego chętnie wracamy. Jednak dla wielu osób nie jest on spokojną przystanią, miejscem w którym znajdujemy akceptację, zrozumienie a wręcz przeciwnie kojarzy się z cierpieniem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym. Przyczyny stosowania przemocy mogą być różne. Mogą one wynikać z przyczyn osobistych, z frustracji, stresu, z uzależnienia, z zaburzeń psychicznych, braku więzi emocjonalnych i brutalności w domu rodzinnym. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiary” i „sprawcy” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc w rodzinie może być przyczyną poważnych szkód osobistych, społecznych i zdrowotnych. Niejednokrotnie przemoc prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety.

Zjawisko przemocy w rodzinie, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie. Gmina Łask od kilkunastu podejmuje liczne działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Są one skierowane zarówno do osób doznających przemocy (pomocowe), jak i do osób stosujących przemoc (interwencyjne). Między innymi jednym z takich działań było powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w ramach, którego funkcjonują grupy robocze. Ponadto duży nacisk kładzie się na stały rozwój profilaktyki – propagowanie postaw alternatywnych wobec przemocy, nauka umiejętności społecznych i wychowawczych, inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zajęcia profilaktyczne skierowane są nie tylko do dzieci i młodzieży, ale i do osób dorosłych (rodziców). Odbywają się też liczne szkolenia podnoszące kwalifikacje osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy, w tym dla pracowników „pierwszego kontaktu” m.in. pracowników socjalnych, policjantów, kuratorów, pracowników ochrony zdrowia, pedagogów szkolnych i psychologów. Pomimo licznych działań w dalszym ciągu zjawisko przemocy w rodzinie stanowi jeden z trudniejszych do rozwiązania problemów społecznych w Gminie Łask. Konieczne jest zatem w dalszym ciągu systematyczne podnoszenie standardu usług adresowanych do osób doznających przemocy jak i stosujących przemoc. Również wskazana jest dalsza pomoc odpowiednich służb do realizacji profesjonalnych działań z zakresu przeciwdziałania temu zjawisku, a także działania w kierunku skutecznego pomagania osobom z obu tych grup. Ważna jest też stała edukacja społeczeństwa, mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, jak też roli kobiety i mężczyzny w życiu rodzinnym i społecznym. Między innymi służyć ma temu opracowywanie i realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Łask planowany jest w perspektywie kilkuletniej i jest kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2017. Obecnie działania Programu obejmą lata 2018 – 2021. W miarę potrzeb i zmiany sytuacji społecznej zadania i cele programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

II. Podstawy prawne do opracowania i realizacji Programu

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 3) Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 6) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- 7) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 8) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- 9) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 10) Ustawa z dnia 25 lutego 1997 r. Kodeks karny;
- 11) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Ponadto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2022 jest spójny z Programami:

- 1) Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
- 2) Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020;
- 3) Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2023;
- 4) Gminnym Programem Wspierania Rodziny na lata 2018-2019;
- 5) Gminnym Programem Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Łask na rok 2018.

Zgodnie z zapisem w art. 6 ust. 2 pkt 1- 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) oraz innych ustaw do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

III. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Definicja przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390) definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą”. Często przemocą w rodzinie określa się „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody”.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- 1) *jest intencjonalna* – działania osoby stosującej przemoc są zamierzone i celowe, ukierunkowane na kontrolowanie i podporządkowanie drugiego człowieka;
- 2) *występuje dysproporcja sił* – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doświadczająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc silniejsza;
- 3) *narusza prawa i dobra osobiste* – osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę narusza prawa i godność drugiego człowieka (członka rodziny);
- 4) *powoduje cierpienia i szkody* – osoby dotknięte przemocą w rodzinie doświadczają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

Przemoc może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, ale bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Jak wynika już z samych definicji, przemoc w rodzinie przyczynia się do dezorganizacji funkcjonowania rodziny, łamania norm moralnych, prawnych, tragicznych skutków psychologicznych oraz w skrajnych przypadkach do poważnych uszkodzeń ciała bądź zabójstw. Przemoc ze strony najbliższych osób jest doświadczeniem traumatycznym, upokarzającym, wywołującym cierpienie, rodzącym nienawiść i pragnienie odwetu, okaleczającym psychikę.

Rodzaje przemocy

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Wyróżnia się następujące formy przemocy:

- 1) *przemoc fizyczna* – to forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia;
- 2) *przemoc psychiczna* – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doświadczającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne;
- 3) *przemoc seksualna* – to różne zachowania, w tym: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do prostytucji, krytykowanie zachowań seksualnych;
- 4) *przemoc ekonomiczna* – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie, to także zaciąganie kredytów czy zmuszanie do ich zaciągania wbrew woli partnera;
- 5) *zaniedbanie* - to ciągle niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci.

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie. Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Może prowadzić nie tylko do uszkodzeń ciała, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie w jaki osoba doświadczająca przemocy postrzega samą siebie, „sprawcę” oraz innych ludzi.

Cykle przemocy

Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały, cykliczny. Można więc wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę tego problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

- 1) *faza narastania napięcia* – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doświadczająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;
- 2) *faza ostrej przemocy* – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobny wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doświadczające przemocy wzywają Policję, szukają pomocy;
- 3) *faza miodowego miesiąca* - jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. „Sprawca” jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprosinom

często towarzyszą lzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać „sprawcy” drugą szansę.

Faza miodowego miesiąca zatrzymuje „ofiary” w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu powraca i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art. 207 kk), za które grozi kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Rola stereotypów i przekonań na temat przemocy w rodzinie

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Jest to wynik funkcjonujących stereotypów, które obejmują różnorodne obszary codziennego życia. Uwalnianie się od stereotypów utrudnione jest przez fakt, że fałszywe założenia są często przekonaniem charakterystycznymi dla całego środowiska.

Z punktu widzenia problemu przemocy w rodzinie, za najważniejsze i najgroźniejsze uważa się stereotypy:

- 1) *usprawiedliwiające przemoc;*
- 2) *przenoszące odpowiedzialność za przemoc na osobę, która jej doznaje;*
- 3) *przekonania izolujące osobę doświadczającą przemocy.*

Skutki przemocy w rodzinie

Skutki przemocy w rodzinie to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka.

Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- 1) objawy fizyczne (m. in. sińce, obrzęki, otarcia, rany, złamania, oparzenia);
- 2) objawy emocjonalne (m. in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, zmienność nastrojów, niska samoocena);
- 3) objawy społeczne (m. in. nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji);
- 4) objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m. in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualną wykraczającą poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).

Z powodu wielu przykrych doświadczeń cierpią nie tylko osoby, które tej przemocy doznają, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy, tj. najczęściej dzieci. Dzieci krzywdzone charakteryzują się zaburzeniami zachowania związanymi z trudnością kontrolowania emocji i rozpoznawania sytuacji społecznych, oraz obniżeniem poziomu empatii. Przemoc, zwłaszcza w rodzinie, burzy porządek moralny. Zmierza do ukształtowania takiego obrazu świata, wzoru przekonań i sądów, w którym wpisana jest ona jako norma. Dziecko wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie „sprawcy” i „ofiary”. Brutalne wzorce osobowe utrwalają się tak, iż młody człowiek nie ma oporów przed biciem i maltretowaniem słabszych i młodszych kolegów, czym rekompensuje sobie doznane krzywdy. Maltretowanie dzieci zaburza ich rozwój poznawczy i społeczny, co objawia się trudnościami w nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych, ograniczając tym samym możliwość wyrównania doznawanego braku więzi emocjonalnych. Poszkodowane dzieci z reguły są nieufne, nastawione do otoczenia wrogo, pełne negatywizmu, słabo reaktywne, często przyjmują postawę biernego oporu. W sytuacjach interpersonalnych dzieci te ujawniają mniejszą ekspresyjność emocjonalną, zachowują się nieprzystępnie i unikają kontaktów z innymi dziećmi. Olbrzymie koszty przemocy w rodzinie, jak widać, ponoszą nie tylko jednostki, ale całe społeczeństwo.

IV. Charakterystyka środowiska lokalnego i analiza problemów społecznych na terenie Gminy Łask

Gmina Łask położona jest w zachodniej części województwa łódzkiego, w powiecie łaskim. Jest to gmina miejsko – wiejska. W skład gminy wchodzi: Miasto Łask oraz 48 miejscowości wiejskich: Ze względu na

swoje położenie miasto jest ważnym węzłem komunikacyjnym zarówno dla ruchu samochodowego jak i kolejowego. W 2015 roku gminę zamieszkiwało 27 568 osób. W 2017 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się do 27 378 osób. Łącznie ubyło w badanych latach 101 osób.

Stolicą gminy jest Miasto Łask, w którym w 2017 roku mieszkało 17 063 mieszkańców, stanowiąc 62,3% ogółu mieszkańców gminy. Udział procentowy ludności w każdej z wsi stanowił do 3,1% w ogólnej liczbie mieszkańców. Największymi miejscowościami pod tym względem były: Wronowice - 860 osób (3,1%), Orchów - 714 osób (2,6%), Wiewiórczyn - 688 osób, 2,5% i Okup Mały - 625 osób, 2,3%. Z kolei najmniejsze miejscowości (do 0,5% w ogólnej liczbie mieszkańców) to: Aleksandrówek, Bałucz, Borszewice Cmentarne, Borszewice Kolejowe, Budy Stryjewskie, Grabina, Jabłonki, Karszew, Kolonia Bałucz, Kolonia Bilew, Krzucz, Łopatki – Cegielnia, Mauryca, Mikołajówek, Młynisko, Orchów-Wesołka, Podłaszcz, Rembów, Remiszew, Stryje Paskowe, Teodory-Osiedle, Ulejów, Wincentów, Wola Stryjewska, Wrzeszczewice, Wrzeszczewice Nowe, Wrzeszczewice – Skrejnia, Wrzeszczewice – Tomaszew, Zielęcice.

Z danych statystycznych Urzędu Stanu Cywilnego w Łasku wynika, że odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym na terenie gminy jest niższy niż odsetek osób w wieku poprodukcyjnym. Wg danych z 2015 roku osoby w wieku 0-17 lat stanowiły 17,0%. Odsetek tych mieszkańców wzrósł do 17,2% w 2017 roku. Udział procentowy osób starszych powyżej 60 roku życia w przypadku kobiet i powyżej 65 roku życia w przypadku mężczyzn wzrósł z 20,4% w 2015 roku do 22,0% w 2017 roku. W latach 2015-2017 w mieście odsetek osób 0-17 lat utrzymywał się na stałym i niskim poziomie wynoszącym 15,7%. Z kolei odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wzrósł z 22,4% w 2015 roku do 24,6% w 2017 roku. W przypadku osób w wieku przedprodukcyjnym, które zamieszkują obszary wiejskie gminy, odsetek tej grupy utrzymywał się na stałym poziomie 19,6%. Zadowalającym jest fakt, że odsetek osób młodych nadal pozostaje wyższy niż odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, który w 2017 roku wynosił 17,8%.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych w ramach programu działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie Łask ze szczególnym uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Jednym z dominujących problemów społecznych na terenie gminy Łask jest nadal bezrobocie.

Wg danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Łasku, w 2015 roku liczba zarejestrowanych osób na koniec roku wynosiła 1452, co stanowiło 8,4% ogółu mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym. Większość stanowili mężczyźni tj. 51,2% ogółu bezrobotnych (8,2% mężczyzn w wieku produkcyjnym). W kolejnych latach badania zauważono spadek liczby osób bezrobotnych. W 2017 roku liczba bezrobotnych wyniosła 1010 osób, co stanowiło 6,1% osób w wieku produkcyjnym. Odsetek mężczyzn wzrósł do 52,7% (6,1% ogółu mężczyzn w wieku produkcyjnym).

Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Łask zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, wg płci w latach 2015-2017

Wyszczególnienie	2015 rok			2016			2017 rok		
	Raze m	K	M	Raze m	K	M	Raze m	K	M
Liczba osób	1452	709	743	1248	598	650	1010	478	532
% bezrobotnych	100	48,8	51,2	100,0	47,9	52,1	100,0	47,3	52,7
% bezrobotnych wśród mieszkańców w wieku produkcyjnym	8,4	8,6	8,2	7,4	7,5	7,3	6,1	6,1	6,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Struktura osób bezrobotnych ze względu na wiek przedstawiała się następująco. Dominującą grupą bezrobotnych osób w 2015 roku byli mieszkańcy w wieku 25-34 lata. Stanowili oni 24,9% ogółu bezrobotnych. Odsetek tych osób uległ zwiększeniu w 2017 roku do 25,8%. Drugą dużą grupę stanowiły osoby bezrobotne w wieku 35-44 lata (23,9%).

Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Łask zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, wg wieku w latach 2015-2017

Wiek	2015 rok		2016 rok		2017 rok	
	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%
18-24 lata	210	14,5	149	11,9	125	12,4
25-34 lata	361	24,9	312	25,0	261	25,8
35-44 lata	284	19,6	274	22,0	241	23,9
45-54 lata	307	21,1	229	18,3	201	19,9
55-59 lat	201	13,8	191	15,3	123	12,2
60 lat i więcej	89	6,1	93	7,5	59	5,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

Nie bez znaczenia dla osoby bezrobotnej pozostaje kwestia jego wykształcenia.

Wśród osób bezrobotnych największą grupę w badanym czasookresie stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Grupa ta w 2015 roku stanowiła 31,3% ogółu.

W kolejnych latach nastąpił spadek odsetka tej grupy, który w 2017 roku wyniósł 27,3%. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt zwiększania się odsetka osób z wykształceniem wyższym rejestrujące się w PUP.

Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Łask zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, wg wykształcenia w latach 2015-2017

Wykształcenie	2015 rok		2016 rok		2017 rok	
	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%
wyższe	145	10,0	144	11,5	119	11,8
policealne i średnie zawodowe	295	20,3	255	20,5	215	21,3
średnie ogólnokształcące	199	13,7	154	12,3	146	14,5
zasadnicze zawodowe	455	31,3	372	29,8	276	27,3
gimnazjalne i poniżej	358	24,7	323	25,9	254	25,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

W 2017 r. największy odsetek stanowiły osoby zarejestrowane jako długotrwale bezrobotne. Odsetek tych osób zmniejszał się nieznacznie w badanych latach tj. z 26,7% w 2015 roku do 25,6% w 2017 roku.

Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Łask zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, wg czasu pozostawania bez pracy w latach 2015-2017

Czas pozostawania bez pracy	2015 rok		2016 rok		2017 rok	
	L. osób	%	L. osób	%	L. osób	%
do 1 m-ca	125	8,6	86	6,9	110	10,9
1-3 m-cy	276	19,0	225	18,0	194	19,2
3-6 m-cy	198	13,6	180	14,4	159	15,7
6-12 m-cy	246	16,9	212	17,0	136	13,5
12-24 m-ce	219	15,1	207	16,6	152	15,0
powyżej 24 m-cy	388	26,7	338	27,1	259	25,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP

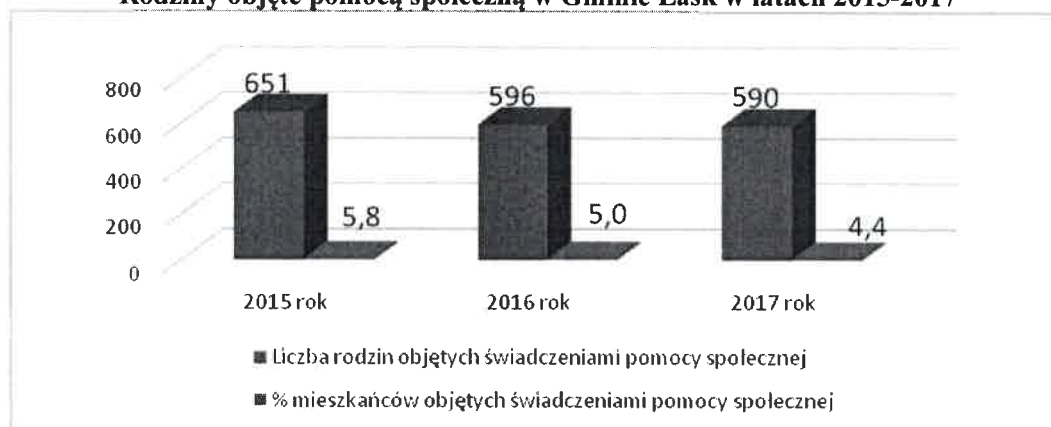
Łączna liczba osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy jako poszukujące wynosiła w 2015 roku 38 i zmniejszyła się do 11 w 2017 roku. Zdecydowaną przewagę wśród tej grupy osób stanowili mężczyźni (63,6% w 2017 roku). W strukturze wieku osób poszukujących pracy w 2015 roku dominowały osoby w wieku powyżej 60 lat (26,3%), w 2016 i w 2017 roku osoby w wieku 34-44 lata (ponad 30%). W strukturze wykształcenia, zdecydowanie największą grupą w badanych latach, podobnie jak w strukturze wykształcenia osób bezrobotnych, były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Odsetek tych osób na tle

wszystkich poszukujących pracy wzrastał z 42,1% do 54,5% w 2017 roku. Odnotowano również, że ze względu na czas pozostawania bez zatrudnienia, odsetek osób zarejestrowanych był największy w grupie długotrwale bezrobotnych (45,5% w 2017 roku).

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku realizując zadania z zakresu pomocy społecznej, działa na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. Osoby/rodziny ubiegające się o pomoc społeczną, w tym wsparcie finansowe (udzielenie zasiłku w postaci pomocy finansowej), powinny spełniać warunki określone przez w/w ustawę. Ustawodawca określił w formie katalogu problemy społeczne, które uprawniają do korzystania ze świadczeń socjalnych.

Analiza danych wykazała, że na terenie Gminy Łask w 2015 roku 5,8% mieszkańców było objętych świadczeniami z pomocy społecznej. W 2017 roku wskaźnik ten zmniejszył się do 4,4%. Dynamika pokazała spadek o 1,4 punktów procentowych tego udziału w latach 2015-2017.

Rodziny objęte pomocą społeczną w Gminie Łask w latach 2015-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS

W 2015 roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosiła 651, a w 2017 roku zmniejszyła się do 590. W badanych latach przeważały gospodarstwa jednoosobowe, przy czym zaobserwowano wzrost odsetka rodzin jednoosobowych.

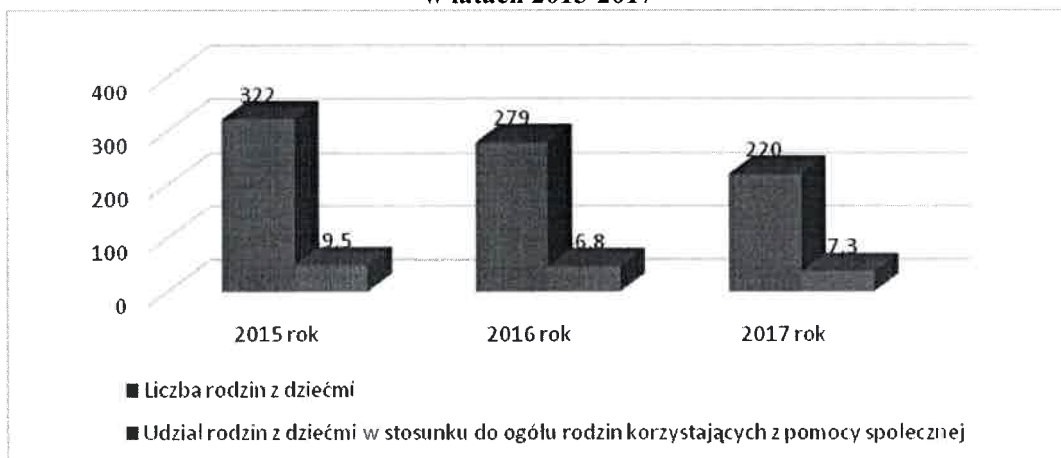
Udział procentowy (%) rodzin korzystających ze wsparcia MGOPS w Gminie Łask, ze względu na liczbę osób w rodzinie w latach 2015-2017

Razem liczba rodzin	2015 rok		2016 rok		2017 rok	
	L. rodzin	%	L. rodzin	%	L. rodzin	%
1 osoba w rodzinie	279	42,8	276	46,3	323	54,8
2 osoby w rodzinie	99	15,2	91	15,3	94	15,9
3 osoby w rodzinie	97	14,9	85	14,3	66	11,2
4 osoby w rodzinie	105	16,1	92	15,4	68	11,5
5 osób w rodzinie	42	6,5	28	4,7	20	3,4
6 osób i więcej w rodzinie	29	4,5	24	4,0	19	3,2
Razem	651	100,0	596	100,0	590	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS

Kolejną istotną kwestią charakteryzującą rodziny korzystające z pomocy społecznej, była liczba rodzin z dziećmi oraz liczba dzieci w tych rodzinach. Odsetek rodzin z dziećmi, które korzystały z pomocy społecznej w badanych latach uległ zmniejszeniu z niemal 50% do 37%. Wg stanu na koniec 2017 roku w systemie pomocy społecznej funkcjonowało 220 rodzin z dziećmi. Były to w głównej mierze rodziny z 2 dziećmi oraz z 1 dzieckiem.

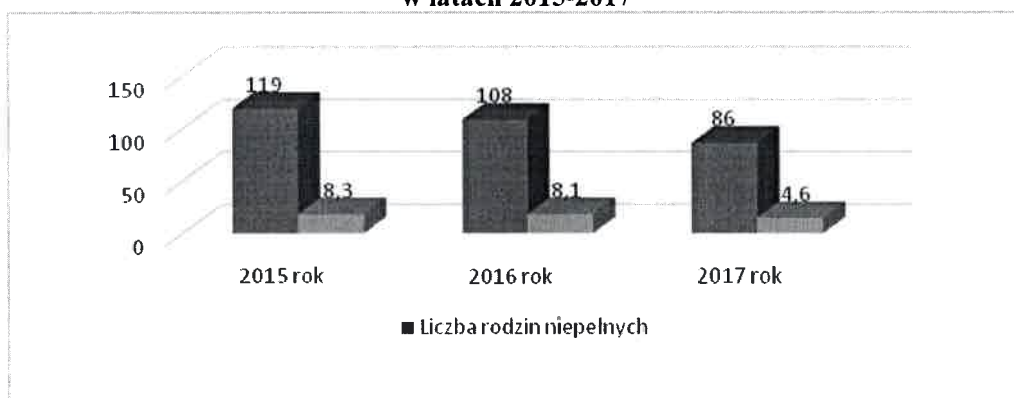
Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej w Gminie Łask w latach 2015-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS

Wsparciem pomocy społecznej na terenie gminy były objęte rodziny niepełne. Odsetek tych rodzin w badanych latach 2015-2017 zmniejszał się, tj. w 2015 roku wynosił 18,3%, a w 2017 roku 14,6%. Rodziny niepełne objęte wsparciem Ośrodka to głównie gospodarstwa z 1 dzieckiem, stanowiące w 2017 roku 51,1%.

Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej w Gminie Łask w latach 2015-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MGOPS

Liczba dzieci w rodzinach niepełnych objętych wsparciem MGOPS w Gminie Łask w latach 2015-2017

Liczba dzieci w rodzinach niepełnych	2015 rok		2016 rok		2017 rok	
	L. rodzin	%	L. rodzin	%	L. rodzin	%
1 dziecko	47	39,5	48	44,4	44	51,1
2 dzieci	48	40,3	41	38,0	30	34,9
3 dzieci	18	15,1	15	13,9	9	10,5
4 dzieci i więcej	6	5,1	4	3,7	3	3,5
Razem	119	100,0	108	100,0	86	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS

Poniżej przedstawione dane dostarczają informacji na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz działań podejmowanych wobec osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc.

Zespół Interdyscyplinarny

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Łask został powołany Zespół Interdyscyplinarny. W 2017 roku w skład Zespołu wchodził przedstawiciel pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty, policji, sądu, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowej.

W 2017 roku Zespół Interdyscyplinarny spotkał się 3 razy. W poprzednich latach (2015-2016) liczba spotkań wynosiła 4. W 2017 roku liczba powołanych grup roboczych wynosiła 19, które na swoich posiedzeniach spotkały się 32 razy. W badanym czasookresie 2015-2017 liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” była największa w 2016 roku wynosząc 28. W ostatnim roku badania wyniosła 20. Badany czasookres wskazał, na utrzymywanie się podobnej liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej i objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych do spraw przemocy w rodzinie na terenie Gminy Łask w latach 2015-2017

	2015 rok	2016 rok	2017 rok
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	3
Liczba osób uczestniczących w programach w formie grup wsparcia	18	24	24
Liczba wszczętych procedur " Niebieskie Karty" w danym roku kalendarzowym	17	28	20
Liczba powołanych grup roboczych	17	28	19
Liczba rodzin, w których prowadzone są procedury "Niebieskie Karty" objętych świadczeniami MGOPS	2	5	5
Liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty" w danym roku kalendarzowym	12	26	11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS

Punkt Konsultacyjny

Punkt Konsultacyjny w Łasku funkcjonuje od 2004 roku. Jego celem jest diagnozowanie problemów osób i rodzin zgłaszających się o pomoc, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej, a zwłaszcza osobom uzależnionym od środków zmieniających świadomość, narażonych na przemoc i agresję oraz odpowiednie zaplanowanie dla nich pomocy terapeutycznej i psychologicznej, jak również promowanie zdrowego stylu życia. Do zadań specjalistów należy w szczególności diagnozowanie problemów osób i rodzin, udzielanie pomocy i wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, rozwijanie ich umiejętności psychospołecznych, prowadzenie indywidualnych spotkań o charakterze profilaktycznym. Punkt Konsultacyjny świadczy także usługi w zakresie poradnictwa psychologicznego dotyczącego problemów małżeńskich, rodzinnych, poradnictwa pedagogicznego dla dzieci i młodzieży oraz rodziców w zakresie problemów wychowawczych z dziećmi.

W 2017 roku w Punkcie Konsultacyjnym zatrudnieni byli specjaliści: 1 psychoterapeuta oraz 3 pedagogów ze specjalizacjami: socjoterapia, terapia rodzin, edukacja seksualna, uzależnienia. Zatrudniony pedagog i specjalista w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu prowadził grupę wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu w Klubie Abstynenta „Merkury” oraz indywidualne konsultacje dla osób uzależnionych od alkoholu. Specjaliści zatrudnieni w Punkcie Konsultacyjnym na wniosek Grup Roboczych działających w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego, obejmowali również indywidualnym wsparciem i pomocą osoby będące ofiarami jak i sprawcami przemocy domowej.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku realizując postanowienia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadził **programy edukacyjno-terapeutyczne** w formie 2 grup: dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Program dla doświadczających przemocy realizowany w siedzibie Punktu Konsultacyjnego w Łasku. Grupa w 2016 roku liczyła łącznie 15 osób. Przepracowano 75 godzin, podzielonych na bloki tematyczne obejmujące spotkania 3 godzinne. Podstawowym celem działań grupy było odbudowanie poczucia własnej wartości i nabywanie umiejętności potrzebnych w procesie zmiany. Treści programowe zawarte były w trzech modułach:

Trening umiejętności prospołecznych, Trening radzenia sobie z trudnymi emocjami, Moduł poświęcony poszukiwaniu własnych zasobów użytecznych w procesie zmiany. Program grupy edukacyjno- terapeutycznej dla osób stosujących przemoc domową realizowany był także w Punkcie Konsultacyjnym w Łasku. Do programu przystąpiło 9 osób. Osoby zgłaszały się do programu dobrowolnie, były także kierowane przez pracowników socjalnych lub asystenta rodziny MGOPS w Łasku. Przepracowano łącznie 75 godzin. Podstawowym celem działań programowych było powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie. Cel podstawowy ukierunkowany był na rozpoznanie i zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie. Program realizowany był poprzez spotkania grupowe mające na celu psychoedukację i ćwiczenie zachowań prospołecznych. Uzupełnieniem spotkań grupowych były konsultacje indywidualne i udzielanie indywidualnej pomocy psychologicznej. Treści programu zawarte są w trzech modułach: Trening umiejętności prospołecznych, Trening radzenia sobie z trudnymi emocjami, Trening wnioskowania moralnego.

Działania podejmowane przez Komendę Powiatową Policji w Łasku

Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa społeczności lokalnej jest jednym z podstawowych mierników ocenianych działań podejmowanych przez Policję. Działania muszą być oparte o współpracę wszystkich instytucji, organizacji i podmiotów uczestniczących i odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa, a w szczególności samorządów terytorialnych, społeczności lokalnych, organizacji pozarządowych i wymiaru sprawiedliwości.

Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Łasku. Wg danych z KPP, w 2017 roku, stwierdzono o łącznie 230 przestępstw kryminalnych, 19 przestępstw narkotykowych, 52 przestępstwa drogowe oraz 5 przestępstw znęcania się nad osobą najbliższą. Wybrane rodzaje przestępstw w podziale na wszczęte postępowania przygotowawcze oraz przestępstwa stwierdzone prezentuje poniższa tabela

Wybrane rodzaje przestępstw wszczętych i stwierdzonych na terenie Gminy Łask w 2017 roku

	Wszczęte postępowania przygotowawcze	Przestępstwa stwierdzone
Przestępstwa kryminalne	369	230
Zabójstwo	1	1
Przestępstwa uszczerbku na zdrowiu	7	1
Kradzieży rzeczy	44	31
Przywłaszczenia mienia	6	5
Kradzież z włamaniem	33	31
Uszkodzenia cudzej rzeczy	18	15
Znęcanie się nad osobą najbliższą	11	5
Przestępstwa narkotykowe	16	19
Przestępstwa drogowe	50	52

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z KPP

Wg danych Policji i procedury „Niebieskie Karty”, w 2017 roku w stosunku do łącznie 53 osób istniało podejrzenie że są ofiarami przemocy w rodzinie. Dla 51 osób istniało podejrzenie, że dopuszczają się przemocy w rodzinie. Procedurę „Niebieskie Karty” zastosowano do 51 przypadków.

Działania podejmowane przez Sąd Rejonowy w Łasku

1) Liczba dozorów kuratorskich w związku z art. 207 kk – 4 (2017 r.)

Kuratorzy w w/w sprawach realizują określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związane z orzeczeniem Sądu.

Sąd Rejonowy w Łasku II Wydział Karny w 2017 roku prowadził 21 postępowań dotyczących przemocy w rodzinie w tym 6 z terenu Gminy Łask, które adresowane było wobec: żony – w 3 przypadkach, matki – 1 przypadek, siostry – 1 przypadek i konkubiny – 1 przypadek.

Działania podejmowane w zakresie profilaktyki, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przed przemocą w rodzinie w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Łask

Nadrzędnym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Łask jest tworzenie przez gminę systemu działań profilaktycznych i naprawczych, do którego zgodnie z założeniami ustawy należą w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo –wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

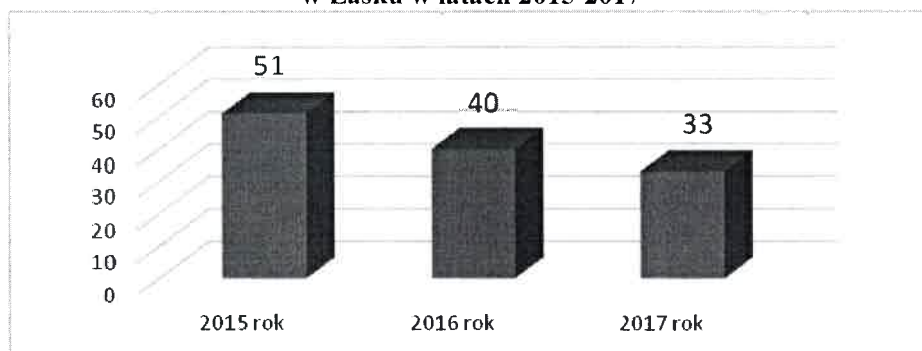
Do gminnych zasobów instytucjonalnych działających w sferze rozwiązywania problemów alkoholowych należą:

- 1) Powiatowy Zespół Poradni w Łasku Spółka z o.o. – Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia;
- 2) Zespół Interdyscyplinarny w Łasku działający przy MGOPS w Łasku;
- 3) Stowarzyszenie Abstynentów Klubu "MERCURY " w Łasku;
- 4) Placówka Wsparcia Dziennego w formie świetlic dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym z rodzin dysfunkcyjnych prowadzone przez MGOPS w Łasku wraz z 2 filiami w Łasku oraz filiami w Wiewiórczynie, Bałuczu, Okupie, Wrzeszczewicach, Teodorach i Łopatkach;
- 5) Punkt Konsultacyjny przy MGOPS w Łasku;
- 6) Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku;
- 7) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łasku.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 roku zajmowała się 34 sprawami o zastosowanie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego. W wyniku prac skierowano 18 wniosków do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego, było monitorowanych 7 wniosków – w trakcie postępowania wyjaśniającego lub wnioski dotyczące osób pozostających w kontakcie z Poradnią Odwykową w Łasku, Punktem Konsultacyjnym, 6 wniosków zostało wycofanych przez wnioskodawcę, od 3 wniosków odstąpiono.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił wsparcia dla osób dotkniętych problemem alkoholowym. W badanym czasookresie nastąpiło zmniejszenie się liczby osób dotkniętych tym problemem, którzy zgłosili się do MGOPS, co pokazuje poniższy wykres.

Liczba osób z problemem alkoholowym, którzy otrzymali wsparcie z MGOPS w Łasku w latach 2015-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS

Dane te jednak nie oddają w pełni obrazu skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Łask. Zjawisko to jest powszechne, jednak nie zawsze jest (z różnych przyczyn) ujawniane, co utrudnia rozpoznanie i przeciwdziałanie. Osobami doznającymi przemocy w rodzinie są w zdecydowanej większości kobiety a osobami stosującymi przemoc mężczyźni. Przede wszystkim ze względu na większą siłę fizyczną, częstsze skłonności do nadużywania alkoholu.

Stosowanie przemocy wobec dzieci jest niezwykle groźnym zjawiskiem. Ma bardzo negatywny wpływ na ich psychikę i poczucie bezpieczeństwa, które dorośli powinni im zapewnić. Nie powinna mieć w ogóle miejsca. Niestety podczas badania, aż 38% respondentów odpowiedziało, że zna przypadki stosowania przemocy wobec dzieci przez ich rodziców lub opiekunów.

Biorąc pod uwagę skalę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Łask uzasadnione jest opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2022 oraz wdrażanie działań zaplanowanych w nim do realizacji.

V. Adresaci Programu

Adresatami Programu są:

- 1) mieszkańcy Gminy Łask;
- 2) osoby dotknięte przemocą w rodzinie;
- 3) osoby stosujące przemoc w rodzinie;
- 4) świadkowie przemocy;
- 5) profesjonalści /osoby zaangażowane w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz instytucje/organizacje zajmujące się tym problemem.

VI. Realizatorzy i współrealizatorzy/partnerzy

Realizatorami/partnerami programu są:

- 1) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku;
- 2) Komenda Powiatowa Policji w Łasku;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Gminny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łasku;
- 5) Sąd Rejonowy w Łasku;
- 6) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Łasku;
- 7) Prokuratura Rejonowa w Łasku;
- 8) Urząd Miejski w Łasku;

- 9) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- 10) Poradnia Leczenia Uzależnień w Łasku;
- 11) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Łasku;
- 12) Placówki Wsparcia Dziennego z filiami;
- 13) Organizacje pozarządowe z terenu gminy Łask działające w obszarze pomocy dziecku i rodzinie;
- 14) Placówki oświatowe (przedszkola, szkoły);
- 15) Zespół Interdyscyplinarny/ grupy robocze.

VII. Pozytywne czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu

Do pozytywnych czynników umożliwiających realizację Programu należą:

- 1) akty prawne regulujące system przeciwdziałania i rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie;
- 2) realizowana procedura „Niebieskie Karty”;
- 3) dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych i dzielnicowych;
- 4) gotowość do współpracy służb, instytucji i organizacji pozarządowych;
- 5) podnoszenie kwalifikacji i ciągłe doskonalenie zawodowe osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 6) zaangażowanie osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 7) postrzeganie przemocy jako jednego z najpoważniejszych problemów społecznych;
- 8) zwiększająca się świadomość społeczna na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- 9) silne więzi rodzinne;
- 10) programy profilaktyczne adresowane do różnych grup odbiorców (dzieci, młodzież, dorośli – rodzice).

VIII. Negatywne czynniki w realizacji Programu

Do negatywnych czynników utrudniających realizację Programu należą:

- 1) występowanie sprzeczności pomiędzy istniejącymi przepisami prawa, a możliwością ich zastosowania w praktyce przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości;
- 2) nadal funkcjonujące w społeczeństwie mity, przekonania i stereotypy na temat przemocy w rodzinie;
- 3) występowanie w rodzinach patologii (m.in. alkoholizm, narkomania, przestępczość);
- 4) rozpad więzi rodzinnych;
- 5) ubóstwo;
- 6) niski poziom wiedzy społecznej nt. możliwości korzystania z pomocy;
- 7) brak współpracy rodziny w zakresie przezwycięzania kryzysów;
- 8) bierność świadków przemocy w rodzinie (rodzina, środowisko sąsiedzkie);
- 9) niska skuteczność oddziaływań terapeutycznych wobec osób uzależnionych;
- 10) niewystarczająca skuteczność oddziaływań interwencyjno - motywacyjnych wobec osób stosujących przemoc;
- 11) brak zaplecza zabezpieczającego egzekucje eksmisji sprawców przemocy;
- 12) niewystarczająca skuteczność działań związanych z ochroną osób doznających przemocy;
- 13) niewystarczająca współpraca instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz placówek leczenia odwykowego (słaby przepływ informacji – czynnik ludzki, niedopracowane procedury);

- 14) problem wypalenia zawodowego osób/służb realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 15) niewystarczające środki finansowe na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 16) brak wystarczających środków finansowych na funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych.

IX. Cele programu

Cel główny to: przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych na terenie Gminy Łask.

Cel główny jest realizowany poprzez *cele szczegółowe*:

- 1) Interdyscyplinarną współpracę służb i instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym w ramach działań interwencyjnych – procedura „Niebieskie Karty”.
- 2) Zwiększenie skuteczności pomocy i ochrony dla osób doznających przemocy w rodzinie.
- 3) Zwiększenie skuteczności działań motywacyjno – interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 4) Podniesienie skuteczności działań służb świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie i wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 5) Działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży mające na celu propagowanie skutecznych sposobów powstrzymania przemocy.
- 6) Działania edukacyjne skierowane do osób dorosłych służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
- 7) Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Łask wobec zjawiska przemocy.

X. Wdrażanie programu

Działania:

- 1) współpraca w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego; izolowanie osób doznających przemocy w rodzinie;
- 2) zapewnienie osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia;
- 3) izolowanie osób doznających przemocy w rodzinie;
- 4) stworzenie osobom doznającym przemocy w rodzinie możliwości w organizowaniu grup wsparcia oraz grup samopomocowych mających na celu wzajemne wsparcie emocjonalne, wymianę doświadczeń - zapobiegające izolacji;
- 5) poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, medyczne oraz socjalne;
- 6) zapewnienie osobom stosującym przemoc uczestnictwa w grupie korekcyjno - edukacyjnej dla sprawców przemocy;
- 7) współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom;
- 8) realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
- 9) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 10) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach;
- 11) monitorowanie sytuacji rodzin uwikłanych w przemoc;
- 12) praca socjalna;
- 13) dostarczenie informacji o instytucjach udzielających wsparcia i pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie i stosującym przemoc w rodzinie – wydanie i rozpowszechnianie informatorów;

- 14) prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych uświadamiających zagrożenia płynących z przemocy;
- 15) prowadzenie programów i warsztatów umiejętności wychowawczo - opiekuńczych dla rodziców;
- 16) systematyczne organizowanie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc w celu podniesienia i doskonalenia swoich umiejętności oraz skutecznego radzenia sobie ze stresem;
- 17) seminaria, konferencje dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc w celu wymiany doświadczeń;
- 18) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 19) wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujących zachowania nieagresywne;
- 20) współpraca z mediami (prasa) w zakresie propagowania zachowań bez przemocy oraz zmiany postrzegania zjawiska przemocy w rodzinie;
- 21) upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności;
- 22) zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania w rodzinie w Gminie Łask w celu diagnozowania skali zjawiska.

XI. Harmonogram realizacji Programu

Program realizowany będzie na terenie Gminy Łask w latach 2018 - 2022. Wdrażanie programu rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji w ramach Programu będą wdrażane w formie ciągłej.

XII. Przewidywane efekty i rezultaty

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć przede wszystkim poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2022 planuje się osiągnąć następujące efekty:

- 1) Ustawiczne działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Łasku oraz grup roboczych.
- 2) Świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy w rodzinie.
- 3) Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy w rodzinie, jak dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 4) Zwiększenie poziomu wiedzy osób stosujących przemoc na temat skutków prawnomoralnych przemocy w rodzinie.
- 5) Wzrost liczby osób stosujących przemoc potrafiących kontrolować swoje agresywne zachowania oraz rozwiązywać konflikty bez użycia przemocy.
- 6) Nabycie przez dzieci i młodzież umiejętności i wiedzy na temat podstawowych zasad przeciwdziałania przemocy.
- 7) Nabycie przez rodziców wiedzy i umiejętności na temat właściwych ról i postaw rodzicielskich, a także właściwego rozwiązywania wewnątrzrodzinnych konfliktów w rodzinach zagrożonych przemocą.
- 8) Zwiększenie wiedzy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie u profesjonalistów zajmujących się tą problematyką.
- 9) Zwiększenie efektywności pracy pracowników służb i instytucji udzielających pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 10) Zmiana postaw mieszkańców Gminy Łask wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

XIII. Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację Programu

Monitorowanie

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do **dnia 31 marca** każdego roku do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku.

Sprawozdawczość

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku do **dnia 30 kwietnia** każdego roku przekłada Radzie Miejskiej w Łasku sprawozdanie z realizacji Programu.

Finansowanie

Program finansowany będzie ze środków własnych Gminy Łask, planowanych w budżecie w kolejnych latach. Podjęte zostaną także działania w celu pozyskania środków zewnętrznych.